

KIADÓ HIVATAL:
zikes Antalkönyvnyom-
dája, hova az előfizetés
pénzek, hirdetések és
minden a kiadóhivatalt
érdeklő közlemények
küldendők.

„Nyilt tér”-ben egy
sor közlési díja 10 kr.
Hirdetések jutányos
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR
Egész évre 5 frt. —
Félévre . . . 2 frt 50 kr
Negyedévre 1 frt 25 kr

SZERKESZTŐSÉG.
Beliczei-ut, 15. szám
hova a lap szerelmi ré-
szét illető közlemények
küldendők.

Kéziratok nem
adatok visszak

Aratás.

Peng a kasza, dől az élet, munkában iz-
zad Magyarország népe. Az aratás mindenütt
meg kezdődött; s a megérett gabona duzzadt
keresztben illatozik a földeken és dalos kedvű
aratók végzik vigan a nyári munkát harmatos
hajnalban és árnyas alkonyatkor egyaránt. Ná-
lunk az idén középszerű aratás lesz s mező-
gazdáink körében sok egyenlőség tapasztalható
a munkaviszonyok körül.

A mezei munkás erő nagy része majdnem
egy fél éven át gyümölcsetlenül hever, s a
másik féleven át megfeszített odaadással dolgo-
zik. Egyszer tul sokat pihen, mint holt tőke,
mászor tulcsigázva működik, mint produktív
tényező.

A gazdák nagy munkaideje beállt, még
pedig más évektől eltérőleg oly módon, hogy
minden majdnem egyszerre szakadt a nyakuk-
ba. Az időjárás megakasztotta a fejlődés foko-
zatosságát, s ez által a mezei munka rendes
egymásutánját. Máskor mégis volt egy kis res-
pirium, a mi a napszám árakat, is némileg
mérsékelte.

De most mindenkinek egyszerre kell majd-
nem minden munkára az erő, s az összetöröl-
dött kereslett felszöktette a béreket.

Ha legalább jól állanánk a termés tekint-
tetében, s gazdag volna az aratás. — Ámde
ezt épen nem mondhatjuk.

A mult hó esőzései sokat javítottak ugyan
a kedvezőtlen tavasz nyomain, de azért az
eredmény korántsem lesz az, a mit rendes idő-
járás mellett várhattunk volna.

És ha a szemtermés csökkentette is az
aggodalmakat, a takarmányfélék hiányával ne-
künk is meg kell küzdenünk. Ha nem is oly
mérven mint Németországon, de minden
esetre nagyon körültekintő és takarékos eljá-
rást kell gyakorolnunk, hogy az árviszonyok
se terheljenek nagyon s állattenyésztésünkben
se álljon be jelentékeny visszaesés. Az illeté-
kes körök bizonyára részen lesznek, hogy a
szükség által esetleg ingerelt aggasztó kivitel-
nek gátot emeljenek, s gazdáinknak a takar-
mány kérdéssel kapcsolatos soknemű érdekét
a maga idejében megóvják.

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül az elemi
csapásokat sem, mint a melyek szintén sűrűn
látogattak s a kedvezőtlen időjárás mellett
nagyban hozzájárultak az évi gyöngye ered-
mény előidézéséhez. Ez elemi csapásokból,
különösen az árvizekből az erdélyi részeknek
is bőven kijutott. Az anyahon területein pedig
a köd és a jég rontottak sokat abban, a mi a
szárazságból, az utólagos esők hatása alatt
megmaradt.

Folyóink szabályozása és a biztosítási esz-
me terjesztése évről-évre szükségesebbnek tű-
nik fel, s a szomorú tapasztalatok mind han-
gosabban figyelmeztetik gazdáinkat, hogy ré-
szint műveltségük fokozásával, részint az egye-
sületi előnyök nagyobb mérvű igénybevitelével,
részint a kormány jótékony működéséhez való
csatlakozással igyekezzenek emancipálni magu-
kat az időjárás szeszélyeinek, s az elemi csa-
pások rombolásának hatása alól.

Ha az egyoldalú nyerstermelést helyes
arányba hozzák a mezőgazdasági iparral, ha
az emberi erőt lehetőleg minden téren pótolják

a gépek erejével, ha a folyók szabályozását
szövetkezeti uton hatékonyabban elősegítik;
ha végre a biztosítás eszméjét szélesebb kör-
ben elfogadják: sok olyan csapást elkerülhet-
nek a mi egyesekre végzetes károsodást
jelent.

Peng a kasza, dől az élet. A nagy mun-
kaidő beáltával Magyarország népe őszig künn
izzad a mezőn, és ezen idő alatt népünk csak
mellesleg érinti a közügyeket; főfigyelmét
gazdasági ügyeinek szenteli. Gyönyörűség néz-
ni népünket a létért való küzdelemben is. A
széna — és buzarendek is csak úgy dőlnek
előtte akár az ellenség. Dalolva végzi a dol-
gát ott is, verejtéke gyöngyözik, mint szintén
ott is, hol vére foly. Szorgalom, kitartás, erő
és bátorság-dolgában mindég és mindenütt
versenyt állunk a föld bármely nemzetével. Ily
tulajdonokkal pedig még akkor sem aggódnánk
nagyon, ha a gazdasági év nem javult volna
ennyire. Mikor a mező mostoha, a magyar
életrevalóság a megélhetés más forrásait kere-
si fel.

A több oldalúság pedig még mindég
nagyon reánk fér.

* * *

Világosság hiánya nyári estéken.

Mikor a csillagos ég boltozatát a nyári
vastag felhőrétegek bevonják, akkor városunk-
ban bekövetkezik a pokoli sötétség annyira,
hogy kézi lámpa nélkül vakmerőség utnak indulni.
Ezt tapasztalhattuk a közelebbi hosszas boru-
latok után; fogjuk érezni egészen késő őszig

TÁRCSA.

Á L O M K É P E K.

— A „Szarvasi Lapok” eredeti tárczája. —

Szolid természetű ember vagyok annyira, hogy
már esti 9 óra tájban átadom fáradt testemet az ágy
édes ölének. Rendes szokásom alvás előtt a „Pesti Nap-
lót” címétől — egész az utolsó oldal végső pontjáig
kiolvasni.

Mikor ezzel készen vagyok, elfurom az éjjeliszek-
rényen égő gyertyát s rövid gondolkodás után elnyom
észrevétlenül a buzgóság abban a fekvésben, melyben a
gyertya eloltása után magamat helyeztem.

Alszom jóízűen, mélyen egész reggeli 6 óráig a
nélkül, hogy esteli posztómból kimozdulnék. Néha
azért megtörténik, hogy nem a jobb oldalamon ébre-
dek, (azon szoktam rendszeren feküdni) hanem vagy
hanyat, vagy a bal oldalom, vagy arcra fekvő talál a
zsakok közt beszűrődő reggeli világosság s ekkor nem
is tette meg üdítő hatását kellőleg az éjszakai alvás,
reggel is b á g y a d t n a k érzem testemet.

Kétséget sem szenved, hogy ilyen esetben álmai
vannak az embernek még pedig arról, mivel napi dol-
gában vagy esteli olvasáskor legfigyelmesebben foglal-
kozott.

Én ha este szerelmes regényt olvasok, éjjel biz-
tosan egy bájos hölgyvel álmodom s reggel hanyat
fekve ébredek, nem kevés bosszankodással. Így vagyok
akkor is, ha nappal a szépnem után kalandoz az
eszem.

Oh! mert kérem még nőlen életet folytatok s
mindig arról ábrándozom, a mi legjobban hiányzik, t.
a. a feleségről.

Mégis nősilnék, de szegény diurnista vagyok.
Havi 30 frt. fizetésemet magam is fölemésztem, sőt

nem is elég; mert sokszor éhes gyomorral dülök durva
szalma zsákomra. Azt szokták mondani, hogy üres gyo-
morral legjobb lefeküdni, akkor alszik pompásan az ember.

Köszönöm a tanácsot. Nálam azonban másképp áll
adolog, amennyiben akkor álmodom a legfinomabb eledel-
ről, akkor eszem iszom igazán, mikor este üres gyo-
morral kell lenyugodnom. Fülébredvén, csak az étvá-
gyam fokozódott, de ételnek — annak hirtelen hamva sincs
s betelyesedik, hogy éhes disznó makkal álmodik.

Felindulásomban veszem az álmos könyvet, meg-
nézem az álmodott ételek mindenikét, s mit találok?
azt, hogy liba, kacsa, őz, fűzán pecsenyét enni —
jó — de ágyban lakmározni koplalást jelent.

Még az ételek után jegyzett számokat is kiírom,
lutriba rakom; de mindig a ternőig, 2—3 szám kü-
lömbőség mutatkozik s ez ostoba álom miatt sem étel,
sem álom, sem pénz sem posztó.

Minapába szokásom ellenére bementem 8 óra felé
a „Báránkyába”, mert azt hallottam, hogy korona sört
csapolnak. E kellemes hír csakugyan [Náci pinczér
forrásából eredvén] be is teljesedett, a mennyiben két
asztal társaság német szokás szerint vidám pohár kop-
pantás, magyarosan pedig kocczintás közt fogyasztotta
a koronás árpa sárgaszínű levét.

Én a szerényebb és hozzáam kasonló rangú kom-
pániába olvadtam s mielőtt leültem volna, már Náci
ott volt egy krigli koronás sörrel.

Lám, ez az igazi előzékenység; jól tudja e derék
pinczér, hogy ha két pohárral iszom, az 2 krajczárral
drágább; két kriglinél is csak két krajczár többletet
kell fizetni, pedig két krigli kitesz három pohárral, a
miért pohár számban 3 krt kellene felülfizetni, de így
megtakarítok borra való fejében az őszámára is egy krt
(mond 2 fillért).

Ugyebár mégis takarékos, szolid, józan ember
vagyok. Sörözés közben beszélünk a Tiszaeszlári eset-
ről, — Farkas Menyhértéről, — Vásonkeőy-féle váltók-
ról stb. perekről úgy, a mint saját felfogásunk sugal-

mazta. Végre is oda jukadt ki bölcseségünk, hogy nem
volna bolondság azt a 15 ezer forintos váltó értékét
zsebre vágni.

Élég volna nekem a négy ezres is, mondám én
mint a szerények szerénye, azaz szegénye. Akkor már
nemcsak álomban, de ébren is jóllakhatnám egyszer
kedvemre az álmodott eledelekből s nem volnék min-
dennap a vegetáriusi kosztra utalva.

Szóval igen kedélyesen társalogtunk; még a vá-
rosunk ügyeivel is foglalkoztunk s ez volt az én éj-
szakai nyugalmamnak a fölforgatója.

Álmodtam ugyanis, hogy a szarvasi nép egész
magyar jelleget öltött magára nyelvben és szokásban.
Az utczákon járó-kelő népek gyönyörű kiejtéssel be-
szélgettek magyarul.

Villany világítás szórta a jótékony világosságot
az aszfaltrozott utczán sétáló közönségnek és csinos
emeletes házak képeztek sor falát a Beliczei útnak,
melyből a rendezett tanácsu Szarvas városnak kéttornyú
emeletes palotája emelkedett ki.

Még a kath. templom tornya is föl volt emelve,
és csakugy csillámlott bádogg fedelén a villany fény
halvány sugára.

A piac téren egy szépen parkirozott angol kert
képezett, melynek közepén az ártézi kút sugár alak-
ban lövelte vizét s a közelében felállított díszes pavil-
lonban katoná zene mulattatta a város intelligens lakóit.

Gyönyörködésemben elmélyedve, jól fejbe ütöz-
tem egy fekete alakkal s akkor ábrándultam ki, hogy
én most tulajdonképpen pokoli sötétségben a „Báránkyá-
ból” törekszem haza és azon oszlopnak mentem, mely
a lámpa számára a város háza előtt föl van tartva a
téli idényre.

Agyrázkódás közt aludtam el otthon, s álman-
ban is a korona sör hatásától kapott változásokat láttam,
de, mire fölébredtem, ott voltam hol a mádi zsidó.

Azért nem mulasztottam ám el az álmos könyv
jósálatát igénybe venni, a mely őszintén megmondta:
balga ember, nyemőzs!

Diurnista.

vagyis azon időpontig, mikor a nyugalomba helyezett ócska lámpások, ismét a jelenleg kopaszon álló lámpa oszlopokra tisztességes távolban fölraaknak.

Alig hisszük, hogy a t. előjáróság ne érzene sötét esteiken a villágosság hiányát, s mégis képes e többször sürgetett ügyet évről-évre figyelmen kívül hagyni a nélkül, hogy legkevesebbet is törödnék a gyakori panaszok elhárításával.

Nem kívánunk mi most egyelőre gáz vagy villany világítást, nem akarjuk a város ügyis megterhelt kasszáját nagy igényekkel megtámadni, de azt elvárjuk, hogy közbiztonsági szempontból legalább az utcai világításra több gond fordítassék.

Avagy csak olyan elemekből áll e város, ki nyári időben a tanyákon tartózkodik? Avagy azokra hallgat a t. tanács, kik azt az elvet vallják, hogy este minden becsületes ember lefekszik és az ágyban nem kell világítás?

Avagy tönkre teszi a várost egy pár hektoliter petróleum, mi a nyári sötét éjszakákra szükséges volna?

Kérdjük tehát mi a tulajdonképpeni ok, melyen e szűkkeblű takarékoság alapul?

Föltett kérdések közül bémelyik legyen oka a világítás mellőzésének, egyik sem elegendő arra, hogy a nyári világítás elől a t. tanács elzárkózzék; mert első esetben figyelembe veendő, miszerint sokan vannak az intelligens, iparos osztályban olyanok, kiknek nem jutott az a szerencse, hogy nyári időben tanyájukra huzódhassanak, hanem kénytelenek örökösön a város falai közt tartózkodni; már pedig a hosszas nappali ülés és a zsibbasztó munka után jól esik ezeknek is egy kis mozgás és a szabad levegő élvezete.

Azon elvre nézve, hogy becsületes ember este ágyba fekszik, valamit építeni nagy tévedés volna; mert akkor mindazok, kiknek este hol orvosnál, hol gyógyszerárban stb. helyen dolguk van, nem tartoznának a becsületesek kategóriájába.

De még az éj sötét réme, a házak mellett leselkedő zsvány sem volna olyan bátor gonosz szándékát végrehajtani, ha elegendő világosság rémitené ama tudattal, hogy könnyen ráismernek, vagy nagyobb távolságból is észreveszik.

Közelebbi napokban úgy voltunk, hogy tartani kellett már fél 10 óra tájban ama balasettől, mely egy sötétben eredő pofon, összeütközés vagy árokba bukás alakjában lepi meg az embert.

Különösen a Kossuth utca (Károlyi kert mellett) hatalmas nyárfái közt olyan pokoli sötét volt, hogy talán a bagoly is eltévedt röpében és a járókelő (különösen a nyúl szívű) kénytelenítve érezte magát a „Nagy utcára“ kerülni, ha élete és ruházata kedves volt előtte.

Ilyen sötét Szarvas nyáron addig, míg a Mindenható a hold halványfényét el nem küldi az ő világosságot szomjazó népének.

Persze ez ajándéka a kegyelem Istenének, melyet nem köszönünk sem az előjáróságnak, sem a képviselőtestületnek; hanem oda fordulunk gyermeki hálával, honnan ez égi fény fejünkre sugárzik.

Még csak arra hívjuk fel Előjáróink b. figyelmét, miszerint szánja meg már azokat is, kik a városban nyaralnak és vegye fogatba e városnak sötét éjjelek alatti világítását, mert az itthon lévő is úgy hozzá járulnak a községi terhek hordozásához, mint azok kik most a tanyákon tartózkodnak, de a látzatból ítélve, télen a disznó torozás alatt kényelmükre világítást nyernek.

Aczat.

Felhívás előfizetésre.

Tisztelettel kérjük mindazokat, kiknek előfizetése a múlt hó végével lejárt, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel. Az előfizetések legcélszerűbben postautalvány útján eszközölhetők.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve

Egész évre 5 frt — kr

Félévre 2 frt 50 kr.

Negyed évre 1 frt 25 kr.

Szarvas, 1893. jul. 22.

A „Szarvasi Lapok“ kiadóhivatala.

Ujdonságok.

— A közgyámi állás Baghy Pál lemondása folytán megüresedvén, ez állásra helyettesül a járási főszolgabíró által, Kelendy Géza nyilvántartó és okleveles jegyző nevezetett ki. Az állásnak választás útján végleges betöltése legközelebb várható.

— Agave hosszúéletű növény, nagy, vastag, husos, a szélén szúrós merev levelei 1—2 méterig is megnőnek és rózsamódra csoportosulnak. A levél rózsából hosszú idő múlva 8—10 m. magas virágszál nő ki, tetején ágas-bogas gyönyörű virággal, a mely virágzatban négy ezer harangalaku jóillatú és méztartalmu virág is lehet. Ha datolya nemü gyümölcsöt megérlelte, élete megszűnik, tehát hosszú életen át csak egyszer virágzik és gyümölcsözik. Legismeretesebb és legelterjedtebb az Americána, melyet hosszú életéről száz esztendőös aloének neveznek. Egy ilyen, virág pompában elragadó ritka példány díszelag H a r a s z t y Mór csabacsüdi nagy bérlő virágos kertjében, melyet sokan megtekintenek és nagy elragadtatással beszélnek róla. Ajánljuk az érdeklődők figyelmébe e ritka virágot, melyet tulajdonosa, a kinek előzékeny vendég szeretete általánosan ismeretes, szívesen megmutat az érdeklődő látogatóknak.

— Gyilkosság Csabán. Vasárnap délután 5 óra körül a most épülő katonai laktanyának a vasut-utcai részén libákat hajtott haza egy kis leány. Amint egy kazalba rakott nádhoz ért, melyet az építéshez használnak fel a körmövesek, a nád alól egy embernek a lábát látta kidugva s annak szélein vért szétfolyva. A leánya gyorsan elmondotta szüleinek és a szomszédoknak, hogy mit látott s nem sokára nagy csödület volt a laktanyánál. Az emberek félrehányták a nádkéveket s ott feküdt vérében egy még alig 24 éves ember. A szerencsétlen embert vagy alvaskor, vagy orozva gyilkolták meg. A hulla ruháinak átkutatásakor a zsebében több apró irományt és egy dalmáciai utlevelet találtak, melyen K u n s t e c k György, napszámos, 24 éves nőlen, Staraves-ből való napszámos állott írva. Pénzt vagy értékneműt nem találtak. Az erélyes nyomozás, melyet a Csabai szolgabíró vezetett rövid idő alatt kipuhaltatta a tettest Szomborszki Mihály rosz előéletű napszámos személyében, a ki ugyan erősen tagadja a bűncselekményt, de minden jel arra vall, hogy a gyilkosságot ő követte el. Szomborszkit letartóztatták, a vizsgálat tovább folyik.

— Vágóhid Kondoroson. Folyó hó 16-án Kondoros községében létesítendő vágóhid tervezete, műszaki, rendőri- és közegészségügyi szempontból elbírártott, és ezen alkalommal a vágóhid építése határozatba ment, mert az építés ellen most már semmiféle akadály nincs.

— Hivatalos vizsgálat. A szarvasi járás főszolgabírája a megye és a város részéről kiküldött bizottsággal a múlt héten fejezte be a városnál a hivatalok féléves vizsgálatát, a megvizsgált hivatalokat teljesen rendben levőknek találták, kivéve az árvapénztárt, hol némely könyvelési hiba mutatkozott, de ez is csak annak tulajdonítható, hogy a megyei szabályrendelet folytán újra szervezett árvagyámi hivatal még teljesen rendezve nincs.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatási m. kir. miniszter M o r a v c s i k Géza volt jeles szarvasi tanárt, ki csak nemrég a székesfehérvári főreáliskolához lett rendes tanárul kinevezve, most a budapesti VI. kerületi reáliskolához ugyancsak rendes tanárrá nevezte ki.

— Munka az iparosoknak. Az aradi kereskedelmi és iparkamara ezennel tudomásul adja, hogy a m. kir. államvasutak igazgatósága a mozdony személyzete részére szükséges ruházat szállításának biztosítása céljából pályázatot irt ki. Szállítandó 1409 darab szercezen-szürke posztóból készült bundás kabát, 1409 pár

halinából készült bőrrel fejtelt csizma, 1409 darab altisztai téli sapka, 1414 darab viha kabát, 1414 darab bőrnadrág, 1414 darab szolgai sapka s a föntemlített bundás kabátokhoz felső kelmeként szükséges 3300 méter szercezen-szürke posztó. Az ajánlatok a m. kir. államvasutak anyag és leltér beszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrassy-út 73. szám II. emelet) folyó évi július hó 25-én déli 12 óráig nyújtandók be, vagy oda posta útján küldendők be. A részletes pályázati hirdetmény a hivatalos órákban a kamarai irodában megtekinthető.

— Műkedvelői előadás. A szarvasi műkedvelők mint értesülünk aug. 6-án fogják Szigligeti „Csikós“ népszínművet előadni. A próbák már a múlt héten serényen folytak.

— Halálozás. Passauer Mór földbirtokos folyó hó 21-én éjjel rövid szenvedés után meghalt. Temetése nagyrésztve mellett folyó hó 23-án d. e. 10 órákor megy végbe. A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Passauer Jakabné szül. Lusztig Fanny ugy a maga, mint leánya, testvérei és az összes rokonok nevében mély fájdalommal jelenti a feledhetlen férjnek, apának, testvérnek és rokonnak Passauer Jakabnak folyó hó 20-án este 9 órákor, életének 63-ik, boldog házasságának 30-ik évében történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei f. hó 23-án, vasárnap délelőtti 10 órákor fognak a szarvasi izr. sikertben örök nyugalomra helyezettini. P.-Csakó, 1893. július 21. Áldás és béke lengjen porai felett! Sarolta leánya. Passauer Izidor, Passauer Sámuel. Passauer Rozália, férjezett Huszerl Lipótné, Passauer Eliz testvérek. Bácskai Jakabné, öv. Lusztig Sámuelné, Lusztig Károlyné, öv. Passauer Hermanné sógorok, Rosenthal Márton, Bácskai Jakab, Huszerl Lipót, Lusztig Károly sógorok.

— Helyettesítés. A szarvasi posta hivatal vezetője G r a b a r i e s Iván pósta főnök hosszabb szabadságra menvén, a hivatal vezetését M e l c h e r Károly nagyváradi pósta fogalmazó vette át.

— Táncmulatság. Az itthon tartózkodó egyetemi ifjúságnak a múlt hétről elmaradt táncvigalma ma este tartatik meg a Károlyi-féle kertben.

— A f. évi hadmentességi díj kivetési lajstrom a kir. pénzügyigazgatóság által érvényesítve leérkezvén, az holnaptól kezdve 8 napon át, az adóügyi jegyzői hivatalban közszemlére van kitéve.

— Műkedvelői előadás. Az ücsüdi ifjúság július 23-án az iparoskör udvarán, a kiseddóvó intézet javára táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadást rendez. Mely alkalommal előadatik a „Falurossza“

— Kézigógytár a tűzoltóknak. A gyulai tűzoltó egyesület legutóbbi intézkedésével életbe léptette, hogy az a feeskendő, a mely minden tűznél feltétlen bizonyossággal megjelenik, kézigógytárral láttassék el, hogy így baleset alkalmával, a hatósági orvos által az első segély a helyszínen azonnal nyújtható legyen. Ezen üdvös intézkedést ajánljuk a helybeli önkéntes tűzoltó egyesület figyelmébe.

— Halálozás. Lapunk zártakor vesszük a hirt, hogy H o r v á t h D e z s ő nyugalmazott tábla bíró hirtelen meghalt. Béke poraira.

Irodalom.

A „Vasárnapi Ujság“ július 16-iki száma 17 képpel, s a következő tartalommal jelent meg „A Rhédeyek.“ (Gróf Rhédey Klaudia arcképeivel, fia Teck herceg birtokában levő olajfestmény és Erdőszentgyörgyön fenmaradt metszetek után és Rhédey Ferencz erdélyi fejedelem arcképeivel, és a Rhédeyekre vonatkozó emléktárgyak képeivel, melyek Teck herceg családi kincsei között vannak.) — „Württemberg Sándor herceg.“ Arcképekkel és képekkel „Württemberg Sándor herceg a Württemberg király nevét viselő 6-ik huszárezred tisztjei körében“ — „A volt Württemberg-hercegi kastély Grácban.“ — „A yorki hercegek.“ — „Beszélgetek.“ „Eszembe jut.“ „Költmények Hollós Istvántól.“ — „A huszonöt birka.“ Juhász történet. Irta Szivós Béla. — „Várkastély“ Kárpátokban. Regény Verne Gyulától. (Képpel. — A vasúti óra.“ Egy angol rendőr emlékirataiból. — „A yorki herceg esküvője Teck Viktória hercegnővel.“ (Képpel.) — „Az angol királynő bábú.“ — „A Viktoria“ hadihajó elsüllyedése. Képekkel 1. A hajó elsüllyedése. 2. Tryon tengernagy utolsó pillanata.] — „Adalék báró Jósika Miklós életéhez.“ Görömbei Péter től. — Irodalom és művészet Közintezetek és egyletek Sakkjáték Képtalány stb. rendes rovatok.

A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 frt, a Politikai Ujdonságok-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin Társulat kiadóhivatalában. (Budapest egyetem utca 4. szám.)

„A közszellem ébredése“ című hazánk egyházpolitika mozgalmát írásban és képbe

ismertető nagyszabású mű a közeli napokban fog megjelenni. A mű országos vagyis kettős érdekű, mert a mellett, hogy az letükörzi az egész nemzet egyházi-politikai mozgalmát; részletezi is azt, tehát külön-külön tárgyal minden megyét. A mű közelebbről érdekel bennünket is, mert az megyénk több kitünőségének arcképe és szereplését fogja bemutatni. A tartalom gazdagságára pedig csak azon körülményt hozzuk fel, hogy a könyvhez Beksics Gusztáv, Magyarország első publicistája írt előszót. A mű, mely közel 400 arcképet tartalmaz és rendkívüli díszes kiállításban jelenik meg, ára 1 frt 50 kr, mely összeg szerző, Keleti Ó. Lajos hírlapíró címére (Budapest, Erzsébet-körút 18) küldendő.

A „Képes Családi Lapok” 30-ik száma ismét rendkívüli érdekes tartalommal és gyönyörű illusztrációkkal jelent meg. Irodalmi munkásaink legelőkelőbbjeinek neveivel találkozunk benne; nevezetesen Sziklay János folytatja „Az a gyagosi híd” című hatásos elbeszélését; Tolnay Lajos egy érdekes rajzot közöl az iskolai, életből „Az első fiú” cím alatt figyelmeztet érdem, egy érdekes stájer népmondá Murányi Kornéli a átdolgozásában. Hangulatos költemények közhasznú cikkek, mulattató apróságok egészítik a szám tartalmát. A „Képes Családi Lapok” a legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmében, mert nem csak a legjobb, hanem a legjutányosabb heti lapok egyike. Kiadóhivatal Budapest V. ker. Nagykorona utca 20 sz. Mutatvány számok bárkinek ingyen és bérmentve küldetnek.

C S A R N O K.

A s z a b a d b a n.

— A való fantáziája. —

Rajongok a természetért s annak szin pompában ragyogó gyermekeiért: az illatozó mezei virágokért.

Fel is keresem őket, ha hivatásszerű kötelességem teljesítése után pár pernyi szabad időm van; de különösen a nagy szünidők alatt egyetlen délutánt sem mulasztom el, hogy fel ne keressem a mezőt, el ne menjek az erdő árnyas fái alá s ne gyönyörködjem a természet nagyszerűségében, az illatozó virányos térekben; hogy nagy lélegzetvétellel ne szívjam az üde frissítő leget s megpihenve a haragos zöld lombkoszorus fák alatt, ne hallgassam a természet egyszerű dalosainak harmonikus zenéjét.

Úgy el tudok ilyenkor merengeni, hogy észre sem veszem, mikor a nap a távol hegyek között lehanyatlak s az alkony szürke köpenybe burkolja a látókört. Gondolataim — „e sebes szárnyú sasok” — megindulnak, bebarangolják a távot meszsze, meszsze felkeresik azokat, a kiket a sors szétválasztott tölem s sokszor elfáradnak mire odaérnek, a hol feltalálják azokat, a kiket keresnek.

Igy ültem egy forró júliusi nap délutánján egy százados tölgy árnyában az erdő tisztásán, kifáradva a mező virágainak szemlélésében, melyeknek illata kábítólag hatott egész idegzetemre.

A tölgy egyik zöldellő lombján bús gerle turbékolta várva a párját; a melabús hangok úgy egybeillettek kedélyhangulattal, hogy szinte rosszul esett, mikor a búsuló madár párja megérkezett s a bús hangokat, azok az örömet kifejező nevetés váltotta fel, melyet a természet madarai közül egyik sem tud úgy jelezni, mint a gerlice.

A boldog pár a dobogó kis szívek boldogságát jelentő csókot váltott, együtt nevettek egy pár percig, aztán együtt étették meg a kis fészek pelyhező magzatait; úgy elnéztem őket s szinte irigyeltem a boldogságot tőlük, pedig ily boldogok vagyunk mi is otthon kis családi körünkben, mint ez a gerlepár. Boldogok s mégis oly nehéz kő nyomja az én szívemet, oly súlyosan nehezedik valami kimondhatatlan lelkemre, hogy szeretnék tőle, minden áron menekülni, de nem tudok.

A gerlemama felváltotta a gerlepapát s most ő röpült el, hogy a papa felügyelete alatt visszamaradt picikék számára az elfogyott mag helyett új készletet szerezzen be.

A him — erősebb természetű lévén, — nem búgott bánatos hangon eltávozott párja után; csendes elaltatta magzatait, aztán széttekintett, láttam unatkozni, s keres valakit, a kivel társaloghasson.

Egyszerre észrevett engem a fa tövében s megszólított: — mit merengsz egyedül s mért szegzed

tekingetedet oly merően az előttem elvonuló semmisségbe?

— Gondolkozom, — volt rövid feleletem, azt híven, hogy a gerle megérti, hogy nincs szándékom társalgásba merülni vele.

Tévedtem. Az erdők szende gyermeke nem vett tudomást elutasító rövid válaszomról, hanem tovább beszélt: — Tudom, hogy gondolkodol, sőt azt is tudom, mint mindjárt meggyőzlek róla, hogy miről gondolkodol; pedig kár gondolkodnod, mert a gondolat nem elég ott, a hol tenni kell, s egy ember nem tehet ott semmit, a hol 25 ezer ember vállalt munkája vezethet csak eredményre; tudom jól, hogy a falu tanítója vagy, ismerlek rég, hisz sokszor pihensz itt fészekünknek védelmet nyújtó tölgyfánk tövébenél, s mindannyiszor azon gondolkodol, miért kell anynyit túrnie a népnevelés szent ügyéért buzgólkodó apostoloknak, — a tanítóknak, mért kicsinyli az emberi társadalom a nemzet jövő támaszait nevelő 25 ezer tanítót, s miért talál mindentelé süket fülekre a tanítóság jogos panasza s méltányos követelése?

A füleimbe hangzott szavak megrázkódtatták egész valóm; az igénytelen tollazatú, de mélyen érző madár nemcsak eltalálta, hanem szavakba öntö gondolataimat s önkéntelen intéztem hozzá e kérdést: — honnét tudod, hogy gondolataim tárgya az, mit elmondottál?

— Lelkedbe látok, — volt kérdésemre a felelet, s a nélkül, hogy szünetet tartott volna a gerle, tovább folytatá: — Otthon boldog családi körben élsz, szerető nő, szeretett gyermekek vesznek körül s lelked mégis súly nyomja, szived mégis fáj, mert önmagad és kartársaid nem találtok méltánylást a társadalomban.

Igaza volt szöszereint; csak most tudtam magam is, mi fáj szívemnek, mi nyomja lelkemet, csak most, midőn azt kifejezve tárta föl előttem a gerle, most tudtam, hogy a tanítóság ügye az, mi boldogságomra oly zavarólag hat. S mély sóhaj kelt ki keblemből.

A szürke tollú madár megértette a sóhajt s vigasztalni kezdett: — de, — mondá, — de ne essél kétségbe, nincs oly, rossz, mi jóra nem fordulhat, nincs oly nehézség, melyet az erős tetterő leküzdeni nem képes, nincs oly akadály, melyet a férfias és szilárd kitarás el nem hártana útatokból, s nincs oly törekvés, mely diadalmas eredményhez nem jutna ha az egyesült erő küzd azért; hallgas reám, fogadd meg tanácsomat, közzöld azt kartársaiddal, álljon össze a 25 ezer tanító, s követve azt, egyesült erővel küzdve ki fogjátok vinni a diadalt s tietek lesz a jövő kárpótlásul a mult szenvedéseinek, hallgass reám s kövessétek tanácsomat.

— Hallgatok, — biztosítám a beszélőt s iskolai gyermek figyelmével kísértem minden szavát, egyetlen hangot sem ejtve el abból.

— Az tagadhatatlan, — kezdé tanácsadását az engem egyik ámulatból a másikba ejtő filozofus madár, — tagadhatatlan, hogy a mig az egyesült erő a lehetetlennek látszó eszméket is eredményhez tudja juttatni, addig a szétforgácsolt erő a már létező eredményeket is tönkre teszi, s e tapasztalatból indulva ki, tanácsom az, hogy a tanítóságnak, ha eredményhez akar jutni, össze kell tartania s vállat a vállhoz téve kell küzdeni igazaiért, jogos követelményeiért; de a küzdelem csak akkor vezethet eredményhez, ha annak helyesen megválasztott eszközei vannak. Ez eszközök következők: mindenekelőtt tömörülni kell a tanítóságnak, le kell vetkőznie az egyéni ambíciót, mely választalat képez a tanító és tanító között s fölébe akarja emelni a székesfővárosit a vidékének, a városit a falusinak, az igazgató- vagy vezértanítót az osztálytanítónak, az államt a felekezetiének; a tanítóságnak egy tömör falánxnak kell lennie, a mely behatolhat oda, a hová be kell hatolnia, s a melynek sorait szét nem verheti sem hatalom, sem ellenszenv, sem társadalmi kicsinylés. A tömörített falánxnak fel kell emelnie szavát és pedig nyílt homlokkal, az öntudat adta bátorsággal s követelnie kell a megélhetéshez szükséges fizetési minimumot, követelnie kell a tanítói szolgálati pragmatikát, s követelnie kell a szakszerű járásköri felügyelet gyakorlását; s e három egység követelésének érvényesítéséhez szükséges az az eszköz, melyet eddig ti tanítók egészen figyelmen kívül hagytok. Meg kell ugyanis a tanítóságnak tudnia, kik azok az országos képviselők, a kik a tanítóság igazi barátai s ezek körül kell csoportosulnia, ezeknek megválasztatását kell egész erkölcsi erejével támogatni s ez az erkölcsi erő meszsze kiható, hisz 25 ezer értelmes embernek erkölcsi ereje ez; törekednie kell a tanítóságnak, hogy a saját kebeléből minél több szakférfi kerüljön a törvényhozó testületbe, mert csak az tud kölön védeni valamely ügyet, a ki azt ismeri, a ki azt átérzi; nem szabad visszariadnia a tanítóságnak a szellemi munka mellett még az anyagi áldozatoktól sem hisz csak pár fillér kell áldoznia minden tanítónak s a 25 ezer pár fillér nagy dolgokra elég lesz, hisz a

tenger maga is csak cseppekből áll. Terjesztenie kell a tanítóságnak az eszmét, hogy miként a „pap is az oltártól él”, a tanítónak is hivatása után kell megélnie és pedig a társadalom által tőle megkövetelt módon s ha ezt a társadalom lehetővé nem teszi, oda kell hatnia a tanítóságnak, hogy a jövő nemzedéke e hálatlan s még csak a megélhetést sem biztosító pályától távol maradjon, mert csak akkor fog a tanítóság értéke valóban méltányoltatni, ha hiányát fogja érezni a társadalom a tanítóságnak. De hozzáteszem: ez legyen küzdelmeknek a legutolsó fegyvere s csak akkor vegyék kezeteikbe, a mikor a kényserhelyzet fog arra utalni, a mitől jó szellemetek meg fog őrizni, ha előbb elmondott tanácsaimat pontosan teljesíteni fogjátok.

Elhallgatott. E percbe érkezett meg a gerlemama s a viszontlátás édes örömei között turbékolta együtt, nevettek együtt s étették meg felébredt pelyhes kicsinyeiket, én pedig felállottam, széttekinttem, a nap sugarai már rég eltűntek a hegyek között s az alkony szürkülete elzárta szemem elől a látóhatárt; megindultam hazafelé, egész úton gondolkozva a hallottak felett s lelkem megkönnyebült, midőn szerető enyém közé léptem.

Azóta minden percbe hallom a gerlepár turbékolását, minden percbe hallom az adott jó tanácsot s minél tovább hallgatom, minél többször hallom, annál inkább meggyőződom azok helyességéről; csupán azzal nem vagyok tisztában, hogy valóban a gerle szájából hallottam-e, vagy lelkem sugalma által felvert fantáziám hangjai voltak-e a szavak; azt azonban bizton tudom, hogy akár a madár mondta el, akár képzeletem, de mindenesetre a való lett elmondva s így mondtam én is el a kartársaimnak, ha rege alakúnak látszik is az, így mondtam el nekik: „A való fantáziáját.”

ERŐS SZILÁRD.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:
SZIKES ANTAL.

899. tkv./1893.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Reismann Adolf szarvasi lakos ügyvéd végrehajthatónak Deutschenschmidt Dániel végrehajtást szenvedő elleni 55 frt tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a szarvasi kir. járásbíróóság területén lévő a szarvasi 5908 sz. tkvben 1. sor. 477—478. hrsz. ház és udvarkertre összesen 350 öltre tekintettel a végrehajtási törvény 156. §-ára az egészre, és pedig a C. 1 rsz. alatt szolgálmul Özv. Deutschenschmidt Dánielné szül. Pecsénye Mária bekebelezett haszonélvezeti jogának érintetlen hagyása mellett, tehát ezen terehrrel az árverést 370 frt-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingallan az 1893 évi augusztus hó 5-ik napján d. e. 9 órakor a szarvasi kir. járásbíróóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 37 frtot készpénzben, vagy az 1881 IX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881 LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróóságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

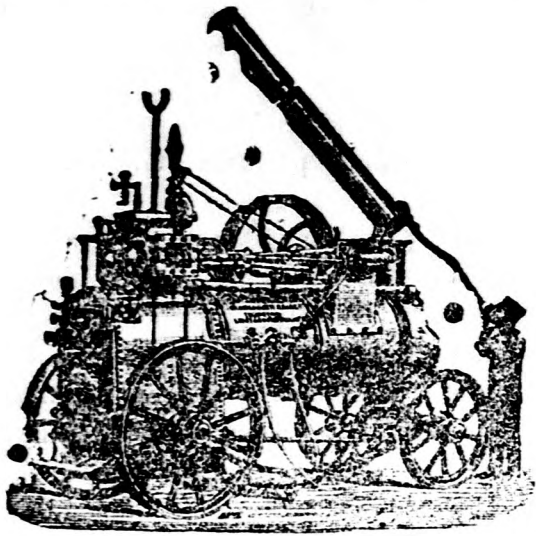
Kir járásbíróóság mint tkvi hatóság.

Szarvason, 1893. június hó 3-ik napján.

KONTUR JÓZSEF,
kir. járásbíró.

Kotzó Pál

GÉPÉSZMÉRNÖK
Budapest, üllői út 18. szám alatt

Ajánl 2 1/2, 3 3/4 és 4 lóerejű
SZÖGECs GÉPLŐKÉSZLETEKET.
továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű
színes gőzcseplőkészleteket
hosszú szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendki-
vül nagy felületű rostákkal árpahélyazóval és
választó hengerrel,
Fa- és szénnfűtésű és eredeti szalmafüttő
GŐZMOZGONYOKAT
Továbbá R. garret sons felülmúlhatatlan 40 % tüzelő
anyag megtakarító.
Compound gőzmozgonyokat
egjobbnak elismert brandtfordi önműködő amerika
kévekötő aratógépeket. Eredeti amerikai szénagyűj-
tőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált
rúddal. Sorvető- és szórvető gépeket és min
pennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.
Jutányos árak! — Ikedve-
ző feltételek.

ügynök kerestetik.

A ki sokat akar kevés pénzért,
az fizessen elő a világ legszebb és legolcsóbb napilapjára

- A „Szabad Szó”-ra, melynek főszerkesztője Revesi József, és mely minden nap ragyogó színű pompás képet közöl több számban a czimláján.
- A „Szabad Szó” előfizetői és vevői ilyenformán nagyszerű és kiváló értékű színes képgyűjteményre tesznek szert, a melyet semmiképe más lap nem nyújthat.
- A „Szabad Szó” napilap, mely szokimondó bátorrággal száll sikra a nép gazdát.
- A „Szabad Szó” jelszava: „Mindent a népért!” a földműves, iparos és munkásosztály lelkes szövetség.
- A „Szabad Szó” a rendes két érdekessítő regényén kívül még egy harmadik részlet ad közzvalakban színes képekkel, úgy, hogy a női olvasóknak remek lesz.
- A „Szabad Szó” ingyen adja hetenkint a „Koszorú” czimű képes szépirodalmi lapot rendkívül gazdag tartalommal.
- A „Szabad Szó” ingyen adja előfizetőinek a „Szabad Szó” 1394-iki öt színű nagy képes naptárát.
- A „Szabad Szó” ingyen küld egy hónapig mindenkinek mutatóny-számokat.
- A „Szabad Szó” a magyar kir. államvasutak összes pályaudvarain számonként 5 kr-ért kapható.
- A „Szabad Szó” egyes példányai minden hirdapelárusítónál kaphatók.
- A „Szabad Szó”-ban beiktatott bármilynemű hirdetésnek biztos és nagy az eredménye.
- A „Szabad Szó” az egyedüli napilap, mely színes hirdetéscet közöl naponta.
- A „Szabad Szó” hirdetési áraitól legnagyobb készséggel ad felvilágosítást a kiadóhivatal, Budapest, VI., Teréz-körút 17.
- A „Szabad Szó” ELŐFIZETÉSI ÁRA: 1 hóra ... 1 frt félévre ... 6 frt
hátrahagyásra 3 frt egészévre 12 frt
- A „Szabad Szó”-ra előfizetéseket elfogad minden postahivatal és postautalvány útján a „SZABAD SZÓ” kiadóhivatala: Budapest, VI., Teréz-körút 17.
- A „Szabad Szó” ára számonként: Vidéken 4 kr. Budapesten 3 kr.

Hazánk legkedveltebb savanyúvize

Mohai **AGNES** Forrás

Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsavtartalmu. — A bornak színét nem változtatja. — Természetes ízét keletemessé teszi,
a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer” előnyös szolgálatot tesz.
Ujabbban a homokos talajban termelt savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az Ágnes-forrás savanyúvize.

Ujabb orvosi bizonylatok az Ágnes-forrásról Mohán.

A mohai Ágnes-forrás vizét hosszú évek során át rendeltem s jó szolgálatot tesz a gyomorhurut, a vékony belek hurutos állapota, hólyaghurut és torokhurut eseteiben.
Budapest, 1892. márczius hava.
Dr. Kelli Károly,
ny. r. egyet. tanár.

Kötelességemnek tartom értesíteni, hogy a retoly kolera-járvány alatt mohai Ágnes-forrását kitűnő sikerrel rendeltem. A gyomor és bel működését rendkívül hathatósán támogatja, a nélkül, hogy mint a többi savanyúvizek nagy része korpást és hasmenést okozna. Örömmel konstatahíthatam, hogy nemcsak a hazai, hanem a külföldi ásványvizek között is legelső helyen áll.
Budapest, 1892. november 17.
Dr. Glaser Marcell.

A mohai Ágnes-forrás vizét, mint a természet által adott egyik megbecsülhetlen kincsét, a legnagyobb mérvben szoktam orvosi gyakorlatomban betegeknek ajánlani; a kórjavalat, melyeknél ezen vizet adom, heveny és idült gyomorhurut, az eredmény minden esetben kielégítő.
Adja Isten, hogy a külföldi hasonczaira alkalmazott vizet teljesen kiszorítsa hazánk ásványviz-forgalmából.
N.-Szalonta, 1892. október 20.
Dr. Deme Béla,
járás és Debarm. t. b. főorvosa.

A kolera-megbetegedés ellen préservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltesben az ország minden gyógyszerházában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos **Édeskuty L.** cs. és kir. és szerb kir. udv. ásványviz-szállítóval.
BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.

Budapest, VIII. kerület József-körút 41. szám.

A magy. királyi ámvutak gépgyáranak vezérügynöksége
most Budapest, VIII. József-körút 41 szám ajánlja:

a m. kir. államvasutak gépgyára felülmúlhatlan jóságú gőzcseplőkészleteket, melyek különösen alkalmasak a hengerkaszános lokomobíljait teljesen vasból készült SZALMAKAZALO GEPEIT szabadalmazott STIBOR-körfűrészeit új szerkezetű, szállítható gőz-kukoriczamorzsolóit valamint mindennemű mezőgazdasági gépeit kedvező feltételek mellett. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tévedések kiküldése végett a levelezések, küldemények és megrendelések mindig csak így czimzendők:

A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRA VEZÉRÜGYNÖKSÉGENEK
Budapest, VIII. kerület, József-körút 41-ik szám.

Budapt. kerület József-körút 41. szám.